

KIRKJUGARDUR PÓRSHAFNARKIRKJU

DEILISKIPULAG - TILLAGA

VIDFANGSEFNI
Deiliskipulag kirkjugarðs Þórshafnarkirkju er sett fram í greinarger þessari og skipulagsupprætti. Það var unnið á Teiknistofu Norðurlands fyrir hönd Langanesbyggðar. Tilgangur skipulagsins er að setja skilmála um framtíðar upprægingu kirkjugarðs við Þórshafnarkirkju og eru helstu viðfangsefni þess m.a. að skapa umgjörð fyrir trúaríkun, skilgreina grafreit, gönguleiðir, aðkomu og bilastæði. Einingrinn skilgreindar byggingarreitir og skilmálar um heilbrigðis- og frárennslismál.

Skipulagsvæðið er um 1,4 ha svæði umhverfis Þórshafnarkirkju við Sunnuveg á Þórshöfn. Land er að mestu raskað framræst land 6-10, my.s., skurðin og mói. Það er nú Þórshafnarkirkja og malarstaði umhverfis bygginguna. Kirkjuskipið rúmar 160 manns í sæti og er safnaðarheimili á jardhæðinni. Það er nú enginn kirkjugarðurinn en nýverandur kirkjugarður Þórshafnar er að Sauðanesi. Stefna Aðalskipulags Langanesbyggðar 2007-2027 gerir ráð fyrir kirkjugarði ofan Þórshafnarkirkju fyrir ibúa Þórshafnar. Svæðið er skilgreint á landnotkunarreit fyrir þjónustufonarir og opnu svæði U8 fyrir kirkjugarð. Samkvæmt aðalskipulaginu er gert ráð fyrir að kirkjugarðurinn falli að nærliggjandi almenningsgarði og nytist að hluta til sem útvistarsvæði.

Aður hefur verið unnin tillaga að deiliskipulagi kirkju og kirkjugarðs á Þórshöfn sem unnin var af Teiknistaði og hónnun og sampykkt af sveitarstjórn í nóvember 2014. Auglýsing um gildistöku skipulagsins var ekki birt í B-deild og óhláðist því aldrei gildi. Ekkert deiliskipulag er í gildi innan skipulagssvæðisins eða í nærliggjandi umhverfi.

FORSENDUR
Við ákvörðum um væntanlega rýmisningu kirkjugarðsins og álega þörf á grafreitum þarf að miða við ibúarþróun, aldrasdreifingu ibúa og ættlanir aðalskipulags. Ibúafjöldi á Þórshöfn hefur verið undir 400 manns síðustu árin.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Þórshöfn	373	375	379	377	358	350	346	352
Langanesbyggð	505	512	523	531	513	505	484	481

Tafla: Ibúafjöldi á Þórshöfn og í Langanesbyggð 2011-2018 (Hagstofa Íslands).

Í nágildandi aðalskipulagi eru settir fram tveir kostir um áætlaða fólkfjölgun í sveitarfélögum til 2027. Fyrri kosturinn gerir ráð fyrir 1,5% fólkfjölgun á ári og verði þá ibúafjöldi í Langanesbyggð um 671 manns í lok skipulagstímabilsins árið 2027. Seinni kosturinn gerir ráð fyrir að ibúafjöldi verði að minnsta kosti 3500 og í mesta lagi 5500 ibúar og er það í tengslum við atvinnuupprægingu í Finnafirði. Í deiliskipulaginu er gert ráð fyrir báðum kostum fólkfjölgunar og er kirkjugarðinum áfangaskip bannig að skipulag hans bjóði uppá stækun en þófer vegna aukins fólkfjölda líkt og aðalskipulag gerir grein fyrir. Sé miðað við 10 ára tímabil er meðaltal álegrar þarfir fyrir nýgrafi í sveitarfélögum nái um 5 gráfir. Því er gert ráð fyrir í deiliskipulaginu að álega þörf verði allt frá 10-50 gráfir og er það miðað við hugsanlega fólkfjölgun skv. aðalskipulagi. Deiliskipulagið gerir ráð fyrir skiptingu garðsins í tvö áfanga. Í fyrri áfanga er gert ráð fyrir 630 legstæðum en í seinni áfangi 1140 legstæðum. Samtals eru því skilgreindir 1770 legstæðir og getur því kirkjugarðurinn bjóðað sem aðalkirkjugarður Þórshafnar næstu 35-177 árin. Áfangaskiptingin styrkir þann skilgreileika að garðurinn geti stækkað með tímanum og í samræmi við fólkfjölgun í samfélögum.

DEILISKIPULAGSÁKVÆDI

Grafreitir

Í áfangi 1 er gert ráð fyrir grafstæðum fyrir 280 grafir og 350 duftgrafrir. Óðrum áfanga er gert ráð fyrir allt að 220 grófum, 500 duftgrófum og 420 duftreitum sem eru merktir í minningarreit. Kirkjugarðurinn um óannig skipulagur eða hann getur tekið breytingum eftir því hvernig kröfur og graftarsæti samfélagsins þróat um ókrönum tíma. Grafstæði eru 2,5x1,2 m og grafstæði duftkera 0,75x0,75 m.

Dvalarsvæði og umgjörð kirkjugarðsins

Aðkomna að kirkjugarðinum verður sunnan við Þórshafnarkirkju og bar er gert ráð fyrir aðskutorgi með bekkjum, upplýsingaskilti með korti af garðinum og sálarhlíði sem er inngangur að garðinum. Hugað skal sértaklega að skjóli og rýmsmyndun með gróðri meðfram stígum og grafsvæðum. Með því að gróðursetja tré og runna í garðinum fær hann að sig náttúrulegt einkenni sem styrkir upplifun gesta og veitir skjóli. Kirkjugarðurinn skal afmarkaður frá umhverfini með skjólbelti, gírdingu og/eða gjóthleðslu. Fimm dvalarsvæði eru í garðnum sem tengjast stígakerfinu. Dvalarsvæðin gefa gestum kost að staldra við, hugleíða og hvila sig á kyrillatímum stað. Þar skal því gera ráð fyrir bekkjum og gróðri sem myndar skjóli. Á hverju dvalarsvæði er gert ráð fyrir einn kennileiti eða listaverki sem yrði tákni til minningar um látna ástævi. Á dvalarsvæði 2 er gert ráð fyrir litli tjörn en nálagð við vatn styrkir jákvæða upplifun. Dvalarsvæði 1, 3 og 5 eru afmörkuð með jardvegsmön og hleðslu sem snýr inn að miðu. Á dvalarsvæðum 3 og 5 er gert ráð fyrir að útkapelli og bænhús sem fjallað er um í kafla um byggingarreiti.

Aðkomu og stígar

Aðkom að Þórshafnarkirkju er um Sunnuveg. Norðan við kirkjuna er gert ráð fyrir 30 blástæðum og 12 sunnan við. Stígakerfi kirkjugarðsins skiptir honum upp í grafsvæði. Göngustigur garðsins eru 1,6 m breiðir en aðalstigur garðsins er akfær 3 m breiður þjónustuvegur með einstefnu sem fer hring um kirkjugarðinn. Gert er ráð fyrir að göngustigur aðliggjandi útvistar- og ibúarsvæðis tengist stígakerfi kirkjugarðsins og auðveldi þannig aðgengi ibúa að garðinum.

Lóð og byggingarreitir

Lóð Þórshafnarkirkju er skilgreind sem ein stóri lóð um allt kirkjugarðssvæðið. Lóðamörk fylgja skipulagsmörkum og er lóðin því 1,4 ha. Í deiliskipulaginu eru skilgreindir tveir byggingarreitir fyrir áhaldar- og þjónustuhús. Byggingar skulu byggðar innan þeirra. Norðan við kirkjuna er skilgreindur byggingarreitur fyrir viðbægingu að einni hað. Það er á dvalarsvæði 3 skilgreindur byggingarreitir fyrir 16 m² útkapellu sem gefur möguleika á samkomuhaldi undanföra og veitir gestum garðsins skjóli. Á dvalarsvæði 5 er skilgreindur byggingarreitir fyrir 24 m² bænhús með veggjum hlöðnum úr grjóti og torfi og með torpekju á þaki í anda þeirra gömlu bænháusuma sem stóðu viða um land.

Veitur

Gert er ráð fyrir að öll mannvirki og nýbyggingar tengist þeim veitukerum sem fyrir eru á svæðinu og skal aðkoma veitufyrirrékja vegna eftirlits, viðhalds og endurnýjunar tryggð. Um fráveitumál gilda krófur laga um hollustuhætti og mengunarvarnir nr. 7/1998.

ÁHRIFAMAT

Engin minjastaður er bekkjur innan skipulagssvæðis. Ef forminjar finnast að svæðinu er vísað til 2. mgr. 24. gr. laga um menningarmiðar nr. 80/2012. Um kirkjugarða gilda lög um kirkjugarða, greftun og líkbremslu nr. 36/1993. Deiliskipulagið skilgreinir ekki heimildir til framkvæmda sem tilkegir eru til að hafa umtalsverð umhverfisáhrif eða falla undir ákvæði laga nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum. Deiliskipulagið fellur því ekki undir ákvæði laga nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana. Þó er lagt mat á áhrif skipulagsins skv. 5.4. gr. skipulagsreglugerðar nr. 90/2013. Sú starfsemi sem er fyrirhuguð á skipulagsvæðinu er talin hafa jákvæð áhrif á samfélag, svipmót byggðar og ásýnd umhverfisins.

SKIPULAGSFERILL

Skipulagslysing var auglýst 5. febrúar 2019 á heimveisíðu Langanesbyggðar og í fréttabréfinu Skeglan. Frestur til að skila inn ábendingum um skipulagslysinguna var til 27. febrúar. Umsagnir um lýsinguna bárust frá umsagnaráðilum sem voru eftirfarandi: Skipulagstofnun, Vegagerðin, Heilbrigðisefrileftir Norðurlands eystra, Minjastofnun Íslands og söknarnefnd Þórshafnarsóknar. Tekið var tillit til þeirra ábendinga sem komu frá umsagnaráðilum við gerð skipulagstíllögu.

Drög að tillögu að deiliskipulagið frammi til kynningar á skrifstofu Langanesbyggðar 26-31. ágúst 2019 og var gefinn kostur að koma athugasemdu um drögin á framfæri í viku frá opnu húsi. Engar athugasemdir bárust.

Hlutji þéttbýlisupprættar Þórshafnar m.kv. 1:10,000 (til skýringar)
Aðalskipulag Langanesbyggðar 2007-2027 (m.s.br.)

SKÝRINGAR

— Skipulagsmörk 1,4 ha (lóðamörk)

— Áfangaskipting

— Byggingar innan skipulagssvæðis

— Byggingar utan skipulagssvæðis (til skýringar)

— Opið svæði

— Gata

— Bilastæði

— Stígur

— Byggingarreitir

Skilmálar um byggingarreitir

Tegund byggingar (PÁ, KS, BH) og haðir (I, II)
Hámarks byggjarmagn | Hámarks þakheð

PÁ Bjónustu- og áhaldahús
KS Kirkja og safnadarheimili
BH Bænahús

Grafreitir

Duftreitir

Kennileiti/listaverk

Tjörn

Hlaðnir veggir (leiðbeinandi)

Skjólbelti (leiðbeinandi)

Gróður (leiðbeinandi)

Deiliskipulag þetta sem auglýst hefur verið skv. ákvæði 41.
greinar skipulagsлага nr. 123/2010

frá _____ til _____

var sampykkt í sveitarstjórn Langanesbyggðar

þann _____.

Sveitarstjóri Langanesbyggðar

Augýsing um gildistöku deiliskipulagsins var birt í B-deild

Stjórnartíðinda þann _____.

Teiknistofa Norðurlands
Glerárgata 32 600 Akureyri
Helmasíða: tsnl.is

KIRKJUGARDUR PÓRSHAFNARKIRKJU

DEILISKIPULAG - TILLAGA

Skipulagsupprættur og greinargerð

KVARÐI A3 1:1,000

DAGS. 17. september 2019

SKIPULAG: ABÓ, AKG

TEIKNAÐ: AKG

VERKNR. DK1801

TEIKN. nr. 1

Br.